

VENSTRE

Alternativt budsjett 2022

Oslo Venstres bystyregruppe

Innhold

Venstres hovedprioriteringer	5
Oslo kommunes økonomiske situasjon	6
De frie inntektene.....	6
Skatteinntekter	6
Rammetilskuddet	7
Eiendomsskatt	8
Fond og avsetninger	9
Investeringer og gjeldsgrad	10
Strukturelle grep for en mer effektiv kommune	12
Reduserte utgifter i kommunen	12
Avslutte rekommunalisering av tjenester	13
Sykefravær	14
Innkjøp og anskaffelser	15
Digitalisering	15
Bydelene.....	17
Barnehager	17
Helse og omsorg	18
Sykehjem og omsorg	18
Rusomsorg	18
Frivillighet.....	19
Osloskolen	22
Byutvikling	25
Kulturminner	25
Miljø og samferdsel.....	28
Kollektivtrafikk.....	28
Klima og miljø	29
Natur	30
Næring og eierskap	32
Trygghet	33
Deichman og Munchmuseet	34
Idrett.....	34
Kulturtilskudd	35

Innledning

Oslo Venstres bystyregruppe presenterer med dette sitt alternative budsjett for Oslo for 2022. I budsjettet har Venstre vært opptatt av å vise et grønnere, smartere og mer liberalt Oslo med satsinger på grønn transport, et styrket budsjett for de som trenger det mest og et bedre budsjett for skole og utdanning.

Vi legger fram et budsjett som er ærlig på våre egne prioriteringer, og som bygger videre på de tidligere alternative budsjettene Venstre har levert. Samtidig legger vi vekt på å vise fram de reelle prioriteringene vi gjør gjennom å foreta realistiske forslag til kutt.

Hovedsatsingene i budsjettet er skole og miljø. De største pengene går til å styrke kollektivtilbudet og redusere billettprisene. Ruter står i en krevende økonomisk situasjon som følge av 20 måneder med pandemi, færre reisende og bortfall av billettinntekter. Ruter varsler nå at de vil måtte kutte i tilbudet dersom de ikke får kompensasjon i minst seks måneder til. Venstre legger inn kompensasjon for bortfall av billettinntekter for å unngå kutt i tilbud – i tillegg til at vi oppfyller vårt viktigste valgløfte som er betydelige kutt i kollektivprisene.

Osloskolen har også vært gjennom en krevende periode, og mange elever opplever å ha tapt både faglig og sosialt siden mars 2020. Det er behov for ekstra penger til både barneskole, ungdomsskole og videregående opplæring for å sikre at skolene har ressurser til å følge opp hver enkelt elev og sikre at elevene får den opplæringen de har krav på.

Venstres bystyregruppe

29. november 2021

Hallstein Bjercke

Gruppeleder

Julianne Ferskaug

Bystyremedlem

Kristin Dubland Marken

Gruppesekretær

Marit Vea

Gruppenestleder

Haakon Riekeles

Bystyremedlem

Andreas Skjæret

Politisk rådgiver (finans)

Venstres hovedprioriteringer

Venstres alternative Oslo-budsjett for 2022 styrker skolen, kollektivtrafikken og kulturen i Oslo, og legger til rette for et friere, grønnere og mer inkluderende samfunn. Totalt omprioriterer Venstre 1,6 milliarder kroner i driftsbudsjettet og 2,4 milliarder i investeringsbudsjettet.

Skole

Osloskolen skal gi 89 000 barn og unge like muligheter til faglig og sosial utvikling. Det gjør skolen til byens viktigste virksomhet, og Venstre har høye ambisjoner for alle elever i byen. Hovedgrepet vårt for skolen i dette budsjettet er å øke grunnfinansieringen til Osloskolen med 200 millioner mer enn byrådet foreslår, slik at vi løfter hele Osloskolen.

Venstre foreslår totalt 1 milliard kroner mer til skolebygg de neste to årene enn byrådet gjør, for å forsere viktige prosjekter som det haster å komme i gang med for å sikre nok kapasitet og et godt fysisk arbeidsmiljø for elever og lærere

Miljø

Transport er fortsatt den desidert største kilden til utslipp, men kollektivandelen, sykkel og gange har over flere år gått opp mens bilbruken har gått ned og elbilandelen er økende. Dette er en utvikling som står i fare for snu ettersom pandemien har påvirket folks reisemønstre. Derfor er hovedgrepet vårt på miljø å styrke kollektivtrafikken, øke antall ladeplasser og gjøre det billigere å reise miljøvennlig.

Rusomsorg

I dette budsjettet ligger det en betydelig styrking av rusomsorgen generelt. Venstres mål er at alle rusavhengige som ønsker det skal få tilbud om tjenester som er tilpasset dem, når de ønsker det. Det krever en styrking av rehabiliteringstilbudet, ettervernet, boligtilbudet, personlig oppfølging og helsetilbudet. Det krever også at vi ikke bygger ned eksisterende institusjonstilbud til rusavhengige, men snarere styrker dem. Venstre foreslår å utvide brukerromstilbudet i byen med både døgnåpent brukerrom på Prindsen, i tillegg til et nytt brukerrom og et helt nytt værested for rusavhengige i byen.

Kultur

Venstres mål er en fri, sterk og selvstendig kultursektor. I Oslo har vi et fantastisk kulturliv, et kulturliv som er drevet frem av gode ideer fra kulturlivet selv. For Venstre er det viktig å støtte kulturen, men aldri forsøke å styre den. Vi satser på både infrastruktur og innhold, og styrker kulturtilskuddene med til sammen 17,85 millioner kroner. I tillegg kommer en betydelig bibliotekssatsing, først og fremst rettet mot barn og unge. Vi vil bygge to nye "Biblo" i Oslo - barne- og ungdomsbibliotek, slik vi etablerte på Tøyen og som nå skal etableres på Holmlia. Det er en stor satsing på kultur, kunnskap og fritidstilbud for barn og unge.

Oslo kommunes økonomiske situasjon

Oslos økonomi er god, og den er stabil. Selv om byrådet liker å fremstille det som om eiendomsskatten er nødvendig for å sikre kommunens økonomiske bærekraft, er det helt andre forhold som bidrar til økt handlingsrom i budsjettene eller som potensielt kan skape utrygghet rundt økonomien i Norges største kommune.

Skatteinntektene har vært spesielt sterke de senere årene og rammetilskuddet fra staten har økt kraftig under det borgerlige flertallet på Stortinget. Sammen med lave renter, rimelige lønnsoppgjør og andre eksterne forhold har dette gitt det rødgrønne byrådet i Oslo tidenes økonomiske handlingsrom. De overflødig eiendomsskattepengene har derfor i stor grad gått til å bygge opp fondsreserver og skapt store overskudd i etatene.

Bykassens regnskapsmessige overskudd var i 2020 på 631 millioner kroner etter at virksomhetene fikk beholde 5 % av sitt overskudd og andre avsetninger.

De frie inntektene

Oslo kommunes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Skatteinntektene består av kommunens andel av inntektsskatten og formueskatten, samt den rent kommunale eiendomsskatten. Rammetilskuddet er statens overføring til kommunene og består av et demografifordelt innbyggertilskudd, regionalpolitiske tilskudd (storbytilskudd og veksttilskudd) og skjønnstilskudd.

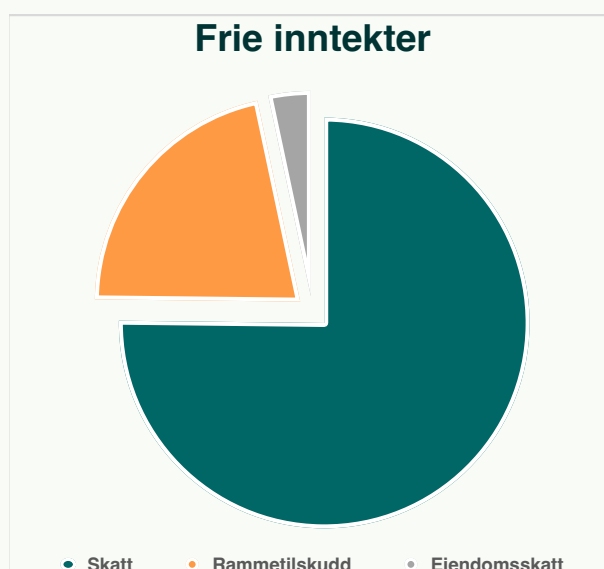
Skatteinntekter

Oslo kommunes største inntektskilder er skatt og rammetilskuddene fra staten.

Skatteinntektene utgjør en større andel av Oslos frie inntekter enn i landet ellers. På landsbasis utgjør den kommunale andelen av inntekt- og formueskatt 51,6 % av de frie inntektene, mens det i Oslo er anslått å utgjøre 73,2 % i 2021.¹ Inntekt- og formueskattens andel av de samlede frie inntektene har økt de siste par årene fra et nivå på mellom 70 % og 72 %, men anslås nå i økonomiplanperioden og stabilisere seg på rundt 75 %. Dette gjør Oslo mer sårbart for økonomiske konjunkturer som påvirker skatteinngangen.

Årsaken til dette er at Oslo har et sterkt skattegrunnlag i form av høyere inntekter og store formuer. I skatteoppgjøret for 2018 utgjorde Oslos andel av formueskatten drøyt 29 %, mens Oslos andel av innbyggerne i Norge er om lag 13 %.¹

Oslos andel av landets skattepliktige kapitalinntekter utgjorde dessuten 21,6 %, hvorav utbytte utgjorde 23,4 % og gevinst på salg av verdipapir 22,4 %. Oslo har også de største tapene på salg av verdipapirer som kommer til fradrag. Samtidig utgjør skattepliktig lønn 15 % av Norges lønnsinntekter. Totalt gir dette en samlet andel av fastsatt skatt på 16,3 % av landets skatteinntekter. På den andre siden er også gjelden høyere i Oslo enn i landet ellers.²

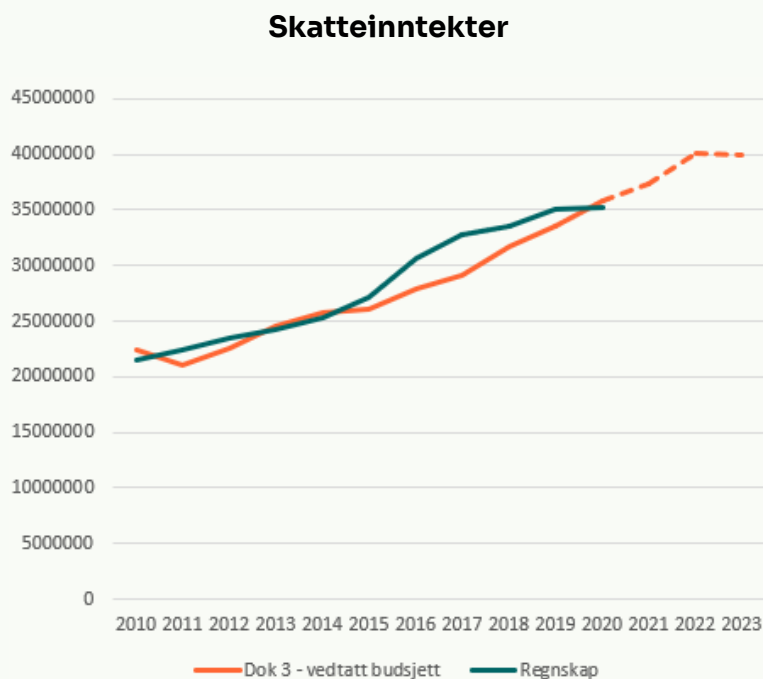
Figur 1 Fordelingen av frie inntekter i Oslo kommune i 2022.

¹ Kommuneproposisjonen 2022. Tabell 2.1. Tall fra 2021 sammenliknet med Dok3 vedtatt budsjett.

² SSB. 08603: Skattepliktige inntekter og formue. Antall, gjennomsnitt og mill. kr (F) 2005 - 2019

Utviklingen i skatteinngangen har vært veldig sterk de senere årene med en gjennomsnittlig vekst på 5,4 % i perioden fra 2016-2020, 0,5 %-poeng sterkere skatteinngang enn i perioden før. Særlig var skatteinngangen sterk i årene 2015-2017. For 2021 forventes skatteinntektene i Oslo å bli 2,2 milliarder kroner høyere enn i 2020 (6,2 % vekst), og enda 2 milliarder kroner høyere i 2022 (5,5 % vekst) jf. Figur 1 stiplet linje.³

Noe av den sterke økningen i 2021 skyldes et svakt skatteår i 2020 grunnet pandemien. Likevel vokste Oslos skatteinntekter også i 2020, riktignok marginalt. Sammenliknet med vedtatt budsjett

Figur 2 Vedtatte skatteanslag (Dok3) og regnskapstall for skatteinngangen.

for 2020 utgjorde skattesvikten 630 millioner kroner, noe som er en større nedgang enn under oljeprisfallet i 2014, men lavere enn under finanskrisen i 2010.

Oslos sterke skatteinngang utjevnes gjennom skatteutjevningsordningen. For kommunene er skatteutjevningen utformet slik at kommuner med skatt per innbygger over landsgjennomsnittet får et trekk i rammetilskuddet tilsvarende 60 prosent av skatt over landsgjennomsnittet. I tillegg bidrar alle kommuner (også Oslo) med et likt beløp per innbygger til tilleggskompensasjon til kommuner som ligger under 90 % av landsgjennomsnittlig skatt.

Det er grunn til å tro at skatteinntektene og også de frie inntektene for Oslo kommune kommer til å øke framover, men kanskje noe lavere enn det vi har sett i de siste årene. Som eksempel vil en vekst i frie inntekter på 1,5 % i året i økonomiplanperioden gi Oslo økte inntekter på 1,6 milliarder i 2025, noe som både gir handlingsrom til både nye satsninger og redusert eiendomsskatt i neste bystyreperiode. Til tross for dette legger Venstre likevel byrådetts konservative skatteanslag til grunn for sitt alternative budsjett for 2022.

Rammetilskuddet

Rammetilskuddet har økt i den perioden Venstre har hatt påvirkning på statsbudsjettene, og veksten har vært spesielt god for Oslo. Det betyr at Oslo har fått betydelig med nye inntekter etter hvert som

³ Sammenliknet med prognosen for 2021 i kvartalsrapporten.

den nye inntektsmodellen har fått virkning, og har sammen med skatteinntektene gitt et betydelig større handlingsrom i den kommunale økonomien.

Gjennomsnittlig årlig %-vis realvekst i oppgavekorrigerede frie inntekter. 2005-2013 og 2013-2020.⁴

	2005-2013		2013-2020	
	I alt	Per innbygger	i alt	Per innbygger
Sum for Oslo	2,0	-0,1	2,2	0,7
Kommunesektoren i landet	1,8	0,6	1,4	0,5

Skatteinntektene til Oslo er langt over landsgjennomsnittet per innbygger, noe som gjør at Oslo trekkes kraftig i rammetilskuddet for å kompensere kommuner med dårligere skattegrunnlag. Denne modellen (skatteutjevningmodellen) innebærer at Oslo i 2020 fikk redusert rammetilskuddet med 5,9 mrd., altså 16,9 % av Oslos samlede skatteinntekter, for å finansiere skattesvake kommuner og fylkeskommuner, altså 8 521 kroner per innbygger. Denne skatteutjevningen gjøres ved reduksjon i rammetilskuddet.⁵

I 2020 mottok kommunene mye ekstra støtte gjennom rammetilskuddet for å kompensere for kostnadene kommunene hadde i forbindelse med koronapandemien. For Oslo innebar dette en økning i rammetilskudd på 2,4 milliarder kroner, hvorav 1,14 var knyttet til kollektivtrafikk. Når det også tas hensyn til at kommunen fikk innsparinger som følge av redusert lønns- og prisvekst i 2020 og redusert arbeidsgiveravgift, har Oslo kommune i 2020 hatt en merkostnad på om lag 0,24 mrd. ut over hva som er kompensert fra staten.

Hittil i 2021 har Oslo mottatt 2,6 milliarder i rammetilskudd knyttet til koronasituasjonen, hvorav 1,18 er knyttet til kollektivtrafikken. I tillegg kommer 421 millioner til næringslivet i byen. For 2021 ligger det an til at kommunens egenfinansiering av koronatiltakene utgjør 0,598 milliarder.⁶ Det er altså regjeringen som har tatt størsteparten av regningen for pandemien og ikke byrådet.

Eiendomsskatt

I budsjettet for 2016 innførte det rødgrønne byrådet eiendomsskatt i Oslo for første gang siden 1998. Arbeiderpartiet anslo at eiendomsskatten på bolig ville utgjøre om lag 279 millioner kroner per år.⁷ I 2022 er inntektene fra eiendomsskatt på bolig anslått til 720 millioner kroner, og økende til 920 millioner kroner fra og med 2023. I tillegg kommer inntektene fra næringseiendom på 1030 mill. kroner i året.

Økningen i inntekter fra eiendomsskatt på bolig fra og med 2023 skyldes i hovedsak boligprisvekst, som gjør at stadig flere eiendommer underlegges eiendomsskatt og at skattebyrden øker på de boligene som rammes. Anslaget for prisvekst på boliger gjennom 2021 medfører 200 millioner kroner i økte skatteinntekter fra og med 2023.

Eiendomsskatten ble innført med et bunnfradrag på 4 millioner kroner og en sats på 3 promille fra år to etter innføringen. I 2018 og 2019 var bunnfradraget økt til 4,6 mill. kroner, men ble tatt ned igjen da Solberg-regjeringen reduserte verdsettingen av boligverdene fra 80 % til 70 %. I 2016 var det 55 000

⁴ Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 334 fra stortingsrepresentant Grunde Almeland til kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram 17. november 2021.

⁵ Notat 1221/21 Budsjett 2022 – Spørsmål fra Hallstein Bjerke (V) – Finans I, spm. 1.

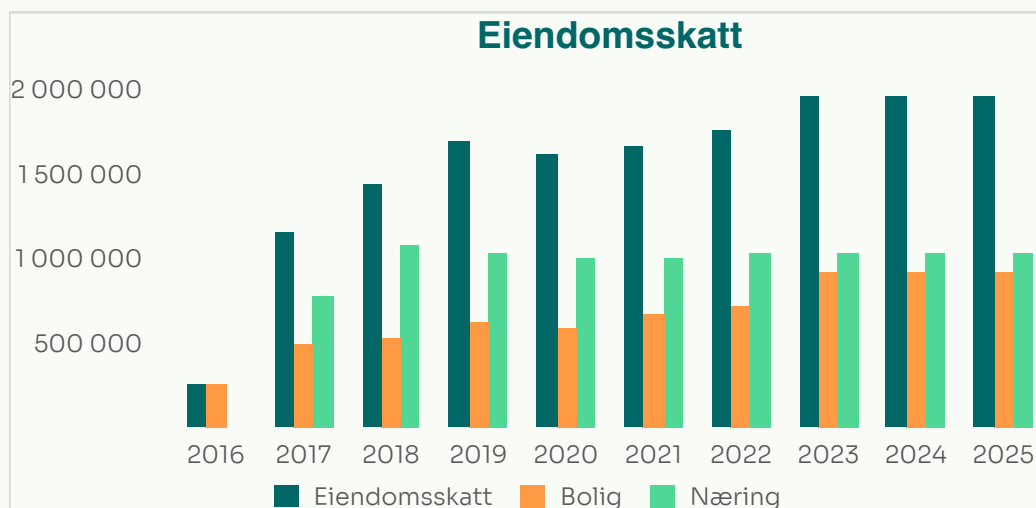
⁶ Notat 1359/21 Tilleggsinnstillingen Budsjett 2022 – Svar på spørsmål fra Hallstein Bjerke – Spørsmål til tilleggsinnstillingen I – generelle spørsmål.

⁷ <https://www.aftenposten.no/oslo/i/Jgm8/oslo-ap-sier-ja-til-eiendomsskatt>

boligeiendommer som måtte betale eiendomsskatt, mens det i 2021 er 82 000 boligeiendommer som betaler. Eiendomsskatten skrives ut på boligeiendommer og ikke på boenheter. En boligeiendom kan inneholde mange boenheter. For eksempel vil borettslag ofte være en boligeiendom selv om den inneholder mange boenheter. Regningen sendes til eier av boligeiendommen, og eiendomsskattesystemet viser eiendomsskatt per boligeiendom og ikke per boenhet.

Endringer fra et år til et annet vil ikke bare skyldes økte boligpriser, det kan også skyldes omtakseringer, arealendringer, endringer i antall boenheter. Likevel er det åpenbart at en prisstigning på 41,7 % i markedet for brukte boliger i Oslo og Bærum fra 2016 til 2021, er en hovedårsak for at flere boliger nå betaler eiendomsskatt.⁸ Ifølge byrådet har andelen boligeiendommer som betaler eiendomsskatt økt fra 34 % til 46 % i denne perioden.⁹

Boligeiendommer som i dag koster 5,7 millioner kroner verdsettes til 4 mill. (70 %), og må begynne å betale eiendomsskatt. Gitt en økning i boligprisene på 41,7 % i perioden fra innføringen av eiendomsskatten til i dag, ville denne boligen i 2016 ha kostet 4 mill. og blitt verdsatt til 3,6 mill. (80 %).

Figur 3 Utviklingen i forholdet mellom eiendomsskatt på bolig og næring.

Begrunnelsen for eiendomsskatten er blitt svekket siden innføringen. Det borgerlige flertallets endringer i inntektssystemet for kommunene har styrket Oslo kommunes økonomi, og sammen med andre forhold knyttet til lønnsutvikling, god skatteinntang og lavere pensjonskostnader enn forutsatt har dette skapt et økonomisk handlingsrom for Oslo som langt overstiger det tidligere borgerlige byråd har hatt.

Venstre har gått til valg på å fase ut eiendomsskatten innen 2023. For 2022-budsjettet foreslår derimot Venstre ingen endringer i eiendomsskatten, fordi situasjonen i kollektivselskapet Ruter er såpass alvorlig at vi ser oss nødt til å prioritere opprettholdelse av rutetilbudet i kollektivtrafikken.

Fond og avsetninger

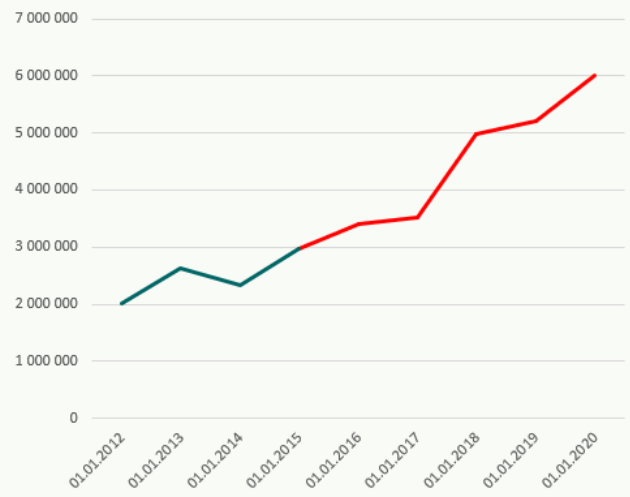
Det rødgrønne byrådet har brukt mye av det økte handlingsrommet på å øke avsetningen til fond. Siden 2015 har de ubundne driftsfondene (dvs. de rent kommunale og frivillige fondene) doblet seg, og regnskapet for 2020 viser at disse fondene til sammen har en saldo på om lag 6 milliarder kroner. Mange av disse fondene er nødvendige og gode, men samlet utgjør veksten i fondsavsetninger en enorm avsetning av driftsinntekter.

⁸ SSB. Prisindeks for brukte boliger, etter region, boligtype, statistikkvariabel og kvartal (07221), Oslo med Bærum, 2016K1-2021K3.

⁹ Notat 1221/21 Budsjett 2022 – Spørsmål fra Hallstein Bjerke (V) – Finans I, spm. 15

Det største fondet blant de ubundne driftsfondene er det såkalte premieavviksfondet. For å oppnå stabilitet i de regnskapsførte pensjonsutgiftene krever Kommunal- og moderniseringsdepartementet at kommunen fører pensjonsutgiftene på en bestemt måte. Denne regnskapsføringen tilsvarer ikke de faktiske kostnadene Oslo kommune har til Oslo Pensjonsforsikring (OPF) gjennom pensjonspremiene. Dermed oppstår det et teknisk premieavvik som akkumuleres over flere år. I premieavviksfondet avsettes midler for å kunne dekke deler av dette avviket.

Utviklingen i fondsavsetning

Fondet har derimot ingen reell funksjon, da premieavviket i realiteten er et uttrykk for ulike tekniske føringer av pensjonsutgiftene. Framtidens pensjoner er sikret gjennom betalingen av de årlige pensjonspremiene til OPF og avkastningsoverskuddet på forvaltningen av pensjonsmidlene. På sikt, med innføringen av ny offentlig tjenstepensjon, vil premieavviket reduseres uten bruk av midlene i premieavviksfondet. I tillegg vil den årlige amortiseringen av premieavviket regnskapsføres løpende over de neste 7 årene i pensjonskostnaden, noe over tid fører til en korrekt regnskapsføring av pensjonene.

For 2022 innfører byrådet også et nytt fond, disposisjonsfondet, på 271 millioner kroner økende til 325 mill. kroner i 2023. Dette fondet benyttes til generell finansiering av driftsbudsjettet og er ikke øremerket til spesielle tiltak i driftsbudsjettet.¹⁰ Det er altså en formålsløs avsetning av midler som skal hindre at byrådet blir usaldert i slutten av økonomiplanperioden, da fondet forutsettes brukt.

Venstre forslår å innføre strukturelle grep for å redusere kostnadene i kommunen på sikt, og dermed gjøre disposisjonsfondet unødvendig. Vi foreslår derfor at det settes av mindre i fond neste år, og heller øke innbetalingene noe mer mot slutten av økonomiplanperioden.

Kap.			2020	2021	2022	2023
940	Fond	Premieavviksfondet	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
940	Fond	Disposisjonsfondet	-150 000	50 000	50 000	50 000

Investeringer og gjeldsgrad

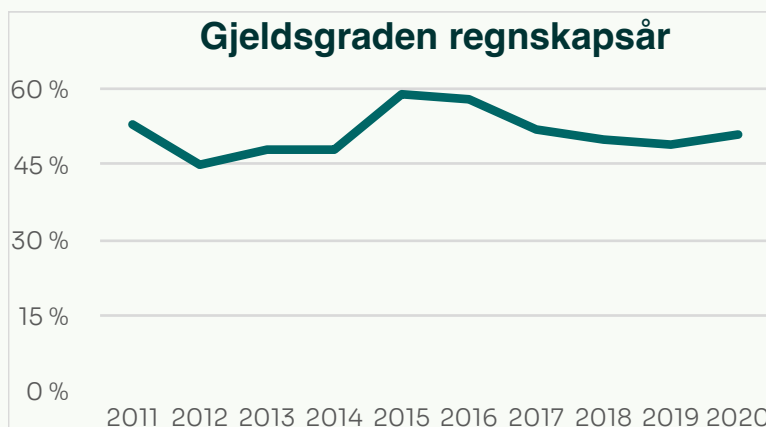
For Venstre er det viktig at vi ikke bruker opp handlingsrommet og overlater regningen for de neste generasjonene. Derfor ønsker Venstre å holde kommunens gjeld nede. Samtidig er det behov for å gjøre store investeringer blant annet i skolebygg, omsorgstilbud, kultur- og idrettsbygg og samferdsel som investeringer i framtiden. En økende gjeldsgrad er derfor ikke nødvendigvis negativt for kommende generasjoner.

Oslo kommunes gjeldsgrad var og er fremdeles lavere enn de fleste andre storbyene i Norge. I perioden 2011–2015 var gjeldsgraden i gjennomsnitt 50 %, og siste tilgjengelige regnskapstall (2020) viser at den ligger på 51 %. SSB beregner gjeldsgrad på en annen måte enn Oslo kommune, men KOSTRA-tallene viser at Oslo har en lavere gjeldsgrad av alle Norges ti største kommuner.¹¹

¹⁰ Notat 1203/21 Budsjett 2022 – Svar på spørsmål fra Bjørn Revil, spm. 8.

¹¹ SSB. 12134: Utvalgte nøkkeltall for kommuneregnskap, etter region, statistikkvariabel og år

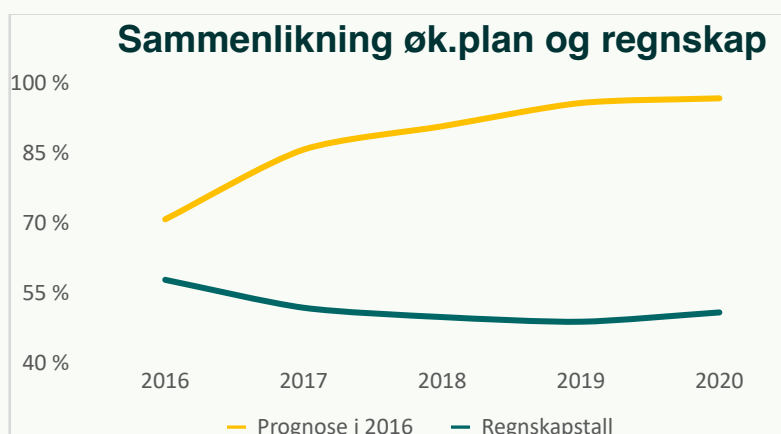
Det har vært mye oppmerksomhet rundt prognosen for gjeldsgraden, spesielt i forbindelse med det borgerlige byrådets siste budsjett. Anslaget var da at kommunens gjeldsgrad ville øke til nærmere

Figur 5 Gjeldsgrad i Oslo kommune, regnskap

80 % i slutten av perioden. I de påfølgende rødgrønne budsjettene økte dette anslaget til over 100 % i budsjettforslaget for 2018, men har senere sunket igjen. Disse anslagene har konsekvent vært upålitelige, og ligget alt for høyt sammenliknet med regnskapstallene.

Årsaken til at gjeldsgraden ikke vokser så raskt som anslagene er flere. For det første legges det til grunn at alle budsjetterte investeringer gjennomføres som vedtatt. Erfaringsmessig vet vi at dette ikke stemmer, da om lag 1/3 av kommunens investeringer ikke gjennomføres som planlagt i budsjettåret. Regnskapet viser at investeringsetterslepet i 2020 var på 43 % av regulert budsjett.¹²

For det andre legger prognosen til grunn at skatteinntektene i økonomiplanperioden ikke kommer til

Figur 4 Veksten i de ubundne driftsfondene. 01.01. skal være 31.12.

å vokse med mer enn 0,1 % årlig, selv om erfaringen er at veksten i frie inntekter over lang tid har ligget betydelig over dette.

Kommunens finansstrategi innebærer at kommunen ikke tar opp nye lån før det er likviditetsmessig behov for det. Gitt de to nevnte forholdene og ekstraordinær nedbetaling av lån, er det ofte ikke nødvendig å øke opplåningen.

Ekstraordinær nedbetaling på lånene er den minste faktoren av de overnevnte, og forklarer bare ca. 10 % av avviket. Investeringsetterslepet og bruk av ledig likviditet i kommunen den viktigste årsaken, og forklarer om lag 56 % av avviket, mens de økte inntektene forklarer 31 %.¹³

¹² Notat 1049/20 Budsjett 2021 – Spørsmål fra Haakon Riekeles (V) – Finans og Notat 1221/21 Budsjett 2022 – Spørsmål fra Hallstein Bjerke (V), spm. 5.

¹³ Ibid., spm. 6

Strukturelle grep for en mer effektiv kommune

Venstre mener at det er grunnlag for å gjennomføre flere reformer for å styrke det økonomiske handlingsrommet i Oslo kommune framover. Disse endringene vil også bidra til en mer effektiv kommune som kan levere bedre tjenester til innbyggerne.

Reduserte utgifter i kommunen

Rammekutt handler om at man forventer effektivisering av driften i kommunen i de kommende årene, både generelt gjennom organisering av driften, men også gjennom digitalisering og forenkling av de offentlige tjenestene. Dette er det behov for i offentlig sektor, for at vi skal bruke skattepengene på en best mulig måte.

Byrådet har ikke ønsket å oppgi disse størrelsene i sitt budsjettforslag, og har laget et kunstig skille mellom rammekutt og ulike andre effektiviseringskrav. En samlet oppstilling av kuttforslagene i byrådets forslag viser at byrådet legger opp til omfattende kutt i økonomiplanperioden.

Byrådet foreslår at Oslo kommune skal effektivisere for 2,8 milliarder kroner i økonomiplanperioden, noe som tilsvarer omtrent 1,3 % av de frie inntektene. Til sammenlikning utgjør kuttet i den statlige ABE-reformen 0,5 %.

Rammekutt, effektiviseringsuttak og konsulentkutt

mill. kr.

	2022	2023	2024	2025
Bydelene	96,2	235,1	529,9	636,0
Helse, eldre og innbyggertjenester	23,1	38,8	57,1	58,0
Arbeid, integrering og sosiale tjenester	10,8	18,3	39,9	40,7
Oppvekst og kunnskap	12,3	25,4	137,7	291,3
Byutvikling	2,7	9,3	15,8	16,2
Miljø og samferdsel	15,3	34,3	56,1	57,1
Næring og eierskap	7,6	30,5	31,1	31,1
Kultur, idrett og frivillighet	3,9	20,1	34,3	35,0
Byrådslederens kontor	3,2	8,5	14,7	15,0
Finans	8,3	19,4	28,0	28,4
Bystyrets organer	1,1	2,8	4,8	4,9
Total	184,4	442,6	949,5	1 213,8

Figur 7 Summen av rammekutt, effektiviseringsuttak og konsulentkutt

Venstre legger ikke opp til å øke rammekuttene i vårt budsjettforslag utover byrådets forslag, men har i stedet foreslått strukturreformer for kommunen. Vi foreslår å avslutte rekommunaliseringen av helse- og omsorgstjenester, en ordning for å få ned sykefraværet, en ny innkjøpspolitikk og en digitaliseringspolitikk som realiserer gevinster. Slik skaffer vi handlingsrom til våre prioriteringer.

I tillegg til dette foreslår Venstre å trekke tilbake enkelte konkrete overføringer. Disse knytter seg blant annet til veksten i antallet ansatte i byrådsavdelingene. Siden de rødgrønne partiene tok over

makten i Oslo i 2015 har for eksempel byråkratiet i byrådsavdelingene vokst med 100 nye ansatte, og koster kommunen 200 millioner kroner mer i 2022 enn det gjorde i det siste budsjettet til det forrige byrådet.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
120	Byrådsavdelingene	Redusere byråkrativæksten	-38 000
120	Byrådsavdelingene	Reduserte tilskuddsrammer mm	-10 500
125	Utviklings- og kompetanseetaten	Reduserte kom.stillinger	-13 600
191	Tilfeldige utgifter byrådet	Inndras til bykassen	-1 500
314	Helseetaten	Heltidsprosjekt	-22 000

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet legge fram en sak om modernisering og effektivisering av Oslo kommunes virksomheter i løpet av våren 2022, og ber om at denne saken følges opp av en handlingsplan som prioriterer digitalisering og bruk av ny teknologi som gir et bedre tilbud til byens borgere og samtidig øker mulighetene for reduserte utgifter i kommunen.

Avslutte rekommunalisering av tjenester

Det rødgrønne byrådet førte i forrige bystyreperiode en politikk for å ta drift av sykehjem tilbake i kommunal regi og nekte tilskudd til så mange private barnehager de kunne. Den gang var det etter avtale med partiet Rødt, men i denne perioden fører byrådet denne politikken for egen vilje.

Det er det offentliges ansvar å sørge for at alle eldre som trenger en plass på sykehjem eller omsorgssenter får muligheten til å få en slik plass, men det er ikke nødvendigvis slik at kommunen også må drifte alle slike tilbud. Det har vist seg å være en god ide for Oslo å opprettholde en god del kommunale plasser, men utvide tilbudet med kjøp av private plasser og plasser i ideell drift. Det har vært kostnadsbesparende, men det har også vært viktig for utviklingen av et bedre tilbud til innbyggerne i Oslo. De ideelle og private har løst oppgavene på andre måter, har utvidet tilbudet til sine eldre og tenkt annerledes om hva slags omsorg en ny generasjon eldre trenger. Dette har kommunen lært av, og det bør kommunen fortsette å lære av.

Rekommunaliseringen av sykehjemmene og omsorgssentrene i Oslo er en kostbar politikk som ikke skaper noe bedre omsorg for noen. Snarere tvert imot er det grunn til å frykte at tilbudet til innbyggerne blir dårligere i framtiden, ettersom de får færre valgmuligheter, det er mindre variasjon i tilbudet og tjenesteutviklingen stagnerer. Samtidig ser vi at nylig rekommunaliserte sykehjem, som Madserudhjemmet, har presset sine ansatte til å komme på jobb selv om de er syke. Gjennom de siste årene har vi sett gjentatte ganger at kommunen som arbeidsgiver ikke er noen garanti for en bedre arbeidsmiljøpolitikk.

Venstre forslår derfor full stans i rekommunaliseringen, og begynnelsen på tilbakeføring til den balansen Oslo hadde mellom private, kommunale og ideelle ved byrådsskifte. Dette sparer vi mellom 30 og 103 millioner kroner årlig på i årene framover. Videre foreslår vi at de barnehagene som byrådet først nektet å åpne i privat regi, deretter kjøpte for nærmere en halv milliard kroner og åpnet i kommunal regi, skal selges tilbake til private aktører. Venstre er positive til at kommunen bygger ut flere barnehager i kommunal regi, men å kjøpe opp private barnehager som like gjerne kunne ha vært åpnet og drevet av private er meningsløs, sosialistisk politikk.

I tillegginnstillingen foreslår byrådet å etablere flere forsterkede plasser i Sykehjemsetaten, slik at bydelene kan kjøpe slike plasser av etaten i stedet for i det private markedet. Bakgrunnen for dette er

at byrådet mener de forsterkede plassene i markedet er for dyre. Venstre forslår heller at bydelene får økte rammer til kjøp av slike plasser, tilsvarende det byrådet mener det bør koste. Så er det opp til bydelene å finne gode nok leverandører – private, ideelle eller kommunalt – som kan dekke behovet innenfor den rammen byrådet anslår at det bør koste.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
372	Byomfattende avsetn. HEI	Stoppe rekommunalisering sykehjem	-30 000
372	Byomfattende avsetn. HEI	Forsterkede plasser i kommunal regi	-15 000
FO3	Bydelene	Kompensasjon kjøp av forsterkede pl.	15 000
FO2A	Bydelene - barnevern	Ikke frata barn tjenester i private barnevernsinstitusjoner	-2 000
305	Bydelene - barnehager	Rekommunalisering av barnehager	-10 000

Investeringsbudsjettet

Kap.	Etatsnavn	Forslag	2022	2023
063	Oslobygg Oslo KF	Selge barnehager som byrådet har kjøpt siden 2015 (over to år)	-284 500	-284 500
063	Oslobygg Oslo KF	Planlagte kjøp av barnehageseksjoner i private boligprosjekter	-190 000	-190 000

Venstre forslår også å oppheve de to vedtakene som forbyr kommunen å konkurranseutsette drift av sykehjem og forbyr (så langt som mulig) å gi tilsagn til private barnehager:

- H48/2016 Heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemsdrift) (H20/2013) Ingen heldøgns institusjoner for eldre skal konkurranseutsettes.
- K69/2016 Etablering av nye barnehager Alle nye barnehager som får tilsagn skal innenfor gjeldende lov- og regelverk driftes av kommunen eller ideelle virksomheter.

Sykefravær

Sykefraværet i kommunen er generelt høyt, men i enkelte virksomheter er det spesielt høyt. Sykehjemsetaten har for eksempel et sykefravær på 10,3 % blant sine ansatte, noe som er langt høyere enn i tilsvarende private omsorgstilbydere. Dette viser at det er mye å spare på å innføre tiltak for å få flere tilbake på jobb fra sykefravær og å innføre tiltak som gjør at færre blir syke.

Det finnes mange måter å jobbe for å få ned sykefraværet og kommunen kan lære mye av privat sektor på dette området. Det kan være organisatoriske, psykososiale og fysiske tiltak som gjør det mulig for flere å komme tilbake på jobb. Venstre foreslår et verbalforslag der vi ber byrådet igangsette et prosjekt som kan ta i bruk også økonomiske incentiver for å redusere sykefraværet, spesielt i de virksomhetene som ligger over gjennomsnittet for kommunen. Venstre tror at hvis man finner en modell som internaliserer kostnadene ved å ha for høyt sykefravær i etatenes budsjetter, vil vi kunne sette et større fokus på tiltak for å redusere sykefraværet og dermed unngå kostnader knyttet til vikarbruk og tapt arbeidsinnsats.

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet igangsette et prosjekt med økonomiske incentiver for å redusere sykefraværet i de virksomhetene som har større sykefravær enn gjennomsnittet for kommunen.

Innkjøp og anskaffelser

Oslo kommune er en stor innkjøper og brukte i 2020 hele 18,2 milliarder kroner på kjøp av varer og tjenester som inngår i den kommunale driften. I tillegg kommer investeringer på 10,5 milliarder kroner til det samme. Av dette er det i dag en liten andel som kjøpes inn gjennom de sentrale innkjøpsordningene (samkjøpsavtalene). Ved å trekke tilbake fullmaktene i virksomhetene lokalt til å gjennomføre kjøp over en viss grense, og opprette flere sentrale innkjøpsordninger, kan vi få flere virksomheter til å bruke samkjøpsavtalene. Gjennom disse avtalene kan vi få bedre vilkår og redusere utgiftene til innkjøp i kommunen.

Erfaringstall fra andre deler av offentlig sektor viser at slike sentrale innkjøpsordninger kan gi en besparelse på om lag 10 % totalt etter noe tid. Samtidig er det avgjørende at virksomhetene bruker de sentrale innkjøpsavtalene hvis vi skal lykkes med å gjennomføre flere miljøvennlige anskaffelser. Det er i den sentrale innkjøpsordningen at kommunen har best mulighet til å stille miljøkrav i anskaffelsene.

Venstre har lagt til grunn et forsiktig estimat for hvordan innsparingen vil kunne fordele seg over noen år i vårt alternative budsjett.

Kap.			2020	2021	2022	2023
0-999	Alle	Innføring av sentral innkjøpsordning	-75 000	-100 000	-100 000	-100 000

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet innføre et tak for hva slags innkjøp som kan gjøres i den enkelte virksomhet og overføre fullmaktene til alle større innkjøp til en sentral innkjøpsenhet som forhandler om rammeavtaler på vegne av hele Oslo kommune. Målet med dette er å redusere kostnadene ved innkjøp, effektivisere en ny og mer miljøvennlig innkjøpspolitikk og redusere det totale antallet medarbeidere som jobber med innkjøp i Oslo kommune.

Digitalisering

Oslo kommune må gjennom en radikal digital transformasjon for å speile den teknologiske utviklingen ellers i samfunnet. Vi må bort fra dagens tungroddede søknads- og saksbehandlingsrutiner, og få på plass løsninger som er intuitive, brukerorienterte og digitale. Derfor opprettet det blågrønne byrådet Programmet for elektroniske tjenester (PET) i 2013 for å bistå med digitaliseringsprosjekter i Oslo kommune. Programmet ble organisert som en ny seksjon i Byrådsavdelingen for finans, og har som oppgave å være en «internleverandør» og å stå ansvarlig for å utforme forslag til løsninger.

Da det nye byrådet tiltrådte lanserte de et nytt digitaliseringsprosjekt kalt Origo parallelt med det eksisterende programmet, og i dette budsjettforslaget foreslår byrådet å legge PET under Origo-prosjektet. Venstre støtter intensjonen om å samle digitaliseringsarbeidet i kommunen, men er tvilende til dagens organisering av arbeidet. Det er viktig at Oslo kommune lykkes med

digitaliseringsarbeidet, og at gevinstene av digitaliseringen kommer etatene, arbeidsplassene og innbyggerne i kommunen til gode.

Noe av det siste det blågrønne byrådet gjorde var å legge fram en Moderniseringsmelding som skulle være styrende for arbeidet med å forenkle kommunens rapporteringssystemer, digitalisere kommunen og sanere og samordne kommunens regelverk. Denne meldingen ble trukket av de rødgrønne og er aldri lagt fram. Venstre ønsker en ny giv inn i arbeidet med moderniseringen av Oslo kommune, og samtidig være en vaktbikkje for personvernet til Oslos innbyggere.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
121	Origo	Effektivisering	-10 000
122	Diverse prosjekter FIN	Realisere gevinster (Nye IT-systemer)	-1 500
459	Næringssetaten	Realisere gevinster (Fornyelse 2020)	-8 000
898	Overføringer	Økt overføringskrav Oslobygg (gevinster)	-25 000
060	Oslo Havn KF	Økt utbytte Oslo Havn (ny havnelov)	-50 000

Bydelene

Oslos femten bydeler har ansvar for et bredt felt av velferdsoppgaver, blant annet barnehagene, bestilling av sykehjemsplasser, barnevern, skolehelsetjenesten, økonomisk sosialhjelp og en rekke barne- og ungdomstiltak. Bydelene er også viktige i lokaldemokratiet i Oslo som et bindeledd mellom Rådhuset og innbyggerne, og Venstre mener derfor det er viktig at bydelene har selvstendig makt.

Byrådets ideologiske kamp mot private velferdstjenester gagnar ingen. Venstre har et pragmatisk syn på forholdet mellom kommunale og private tjenester, og mener at kvaliteten på tjenestene er det viktigste. Da er det en fordel at man kan lære av hverandre og at det er et visst mangfold i tilbudet som gjør at det finnes ulike tilpasninger i tilbudet, også innenfor barnevernet.

Den borgerlige regjeringen lanserte et "fritidskort" som ble prøvd ut i noen av landets kommuner, blant annet i bydel Grorud. Fritidskortet tilbys alle barn fra 6 til fylte 18 år og kan benyttes til å dekke deltakeravgift på fritidsaktiviteter etter mønster fra ordningen på Island. Ordningen skal være ubyråkratisk og det skal være mulig for kommunene å legge på en lokal andel. Prøveprosjektet med dette går ut ved nyttår fordi den nye, rødgrønne regjeringen ikke ønsker å videreføre ordningen. Venstre ønsker at dette prosjektet skal videreføres i bydel Grorud og utvides til også å gjelde i bydel Søndre Nordstrand, nå som en kommunal ordning.

Barnehager

Venstre er opptatt av å sikre mange nok og gode barnehageplasser, med mange nok og kompetente ansatte, slik at alle familier som ønsker det får et godt tilbud for sine barn. Barnehagen skal være et trygt sted å være, der barn får utviklet seg gjennom lek og sosialisering. Kvaliteten på tilbudet vil alltid være det viktigste for Venstre. Foreldre skal kunne velge et barnehagetilbud som passer for akkurat dem og deres barn, og derfor trengs det et mangfold i barnehagetilbudet.

Venstre mener det bør være en balanse mellom kommunale, private og ideelle tilbud innenfor barnehagene i Oslo. Vi ser derfor ingen grunn til å føre en politikk som ikke tillater private og ideelle å drive barnehage, slik det sittende byrådet gjør.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
303	Bydelene – avsetn. Barn og unge	Fritidskort Grorud og Søndre Nordstrand	13 000
008	Bydel Nordre Aker (særskilt)	Kløverveien barnepark	250
FO1	Bydelene	Natur- og skjøtsel grøntområder	5 000

Verbalforslag:

- Pengene til å styrke det psykologiske tilbudet for barn og unge, og som fordeles etter kostnadsnøkkel for aktivitetstilbud til barn og unge (FO2C), skal i all hovedsak gå til skolehelsetjenesten, i særdeleshet til elever på videregående skole.

Helse og omsorg

Venstre vil føre en helse- og sosialpolitikk som hjelper alle mennesker til å leve et mest mulig selvstendig og godt liv og som gir en ny sjanse til de som faller utenfor. Derfor må tilbudet trappes opp til de som trenger det mest, nemlig de mest sårbare og utsatte menneskene i samfunnet.

Sykehjem og omsorg

For Venstre er det helt grunnleggende at alle som ønsker det skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Når man ikke lenger kan bo hjemme, og skal bo på en heldøgnsinstitusjon, er det flere faktorer som påvirker kvaliteten på tilbudet, blant annet god og variert kost, aktivitetstilbud og selvfølgelig tilstrekkelig bemanning.

I forrige periode har Venstre vært med på flere initiativ for å styrke kvaliteten i sykehjemmene, blant annet gjennom bedring av ernærings situasjonen og flere tilbud om aktivitet og underholdning. Da Venstre satt i byråd var vi med å avskaffe dobbeltrom i sykehjemmene.

Eldre har ulike behov og ønsker, og Venstres mål er et sykehjemtilbud som tar hensyn til dette. Det krever et mangfold i tilbudet. Det rødgrønne byrådet har et uttalt ønske om å kommunalisere flere sykehjem i Oslo på ideologisk grunnlag, og har så langt tatt over driften av sykehjemmene Madserud, Uranienborghjemmet, Ullernhjemmet, Ullern Helsehus, Manglerudhjemmet. I 2022 planlegger byrådet for at fem nye sykehjem skal tilbakeføres til ideell eller kommunal drift, og det er satt av 30 millioner kroner til dette.

Venstre mener det bør være en balanse mellom kommunale, private og ideelle tilbud innenfor eldreomsorgen i Oslo, og ser derfor ingen grunn til å føre en politikk som kommunaliserer velfungerende private og ideelle sykehjem. Derfor foreslår Venstre å stoppe denne utviklingen, og legge ut to sykehjem på anbud.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
313	Sykehjemsetaten	Anbud på to sykehjem	-16 800

Rusomsorg

Pakkeforløp for rus og psykisk helse har blitt gradvis innført fra 2018. Den forrige regjeringen la frem en opptrappingsplan for rusfeltet som skal bidra til å sikre kvalitet og tilgjengelighet i de kommunale tjenestene. Opptrappingsplanen har en bred tilnærming for tidlig innsats, riktig behandling og god oppfølging.

Byrådets mål for rusomsorgen i Oslo er å desentralisere tilbudet i større grad enn i dag, og å overføre flere oppgaver til bydelene. Venstre er positive til å sikre rusavhengige bedre oppfølging i egen bydel, men mener opprettholdelse av et godt sentralt og gatenært tilbud er avgjørende. Byrådet legger opp til et altfor raskt tempo når det gjelder å flytte ressurser fra Velferdsetaten og til bydel, og vi ser en uheldig utvikling der viktige tilbud i sentrum og institusjonsplasser bygges ned.

Det er fortsatt behov for et gatenært og skadereduserende tiltak i sentrum. Venstre foreslår derfor i sitt alternative budsjett å styrke rusomsorgen med 39,5 millioner kroner, hvorav 21,5 million skal dekke merutgiftene ved å opprette et nytt brukerrum, 15 millioner kroner går til å gjøre dagens brukerrum døgnåpent og 3 millioner kroner går til akuttovernattingstilbud for å øke kapasiteten over vinteren. Det siste tiltaket er ikke utelukkende ment for rusavhengige.

Venstre har foreslått at det skal opprettes et eget værested for rusavhengige sentralt i Oslo, men ble nedstemt på dette i september. I dette budsjettet prioriterer vi midler til å etablere dette værestedet i 2022.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
315	Velferdsetaten	Opprette et nytt brukerrom	21 500
315	Velferdsetaten	Gjøre brukerrommet døgnåpent	15 000
315	Velferdsetaten	Styrket akuttovernatting og sanitærtilbud	3 000

Investeringer

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
315	Velferdsetaten	Værested for rusavhengige	13 000

Verbalforslag:

- Byrådet bes bidra til å sikre et prøveprosjekt med gratis tilgjengelig rusmiddelanalyse for brukere av rusmidler, for å sikre tryggere rusbruk i samfunnet.
- Sprøyterommet gjøres døgnåpent.

Frivillighet

Frivilligheten utgjør et stort og viktig bidrag til byens totale tjenestetilbud. Å støtte frivillig sektor innenfor helse og velferd er både kostnadseffektivt og målrettet. Ofte klarer frivillig sektor å nå personer kommunens ordinære tjenestetilbud ikke klarer å fange opp og personer som faller mellom flere stoler. Frivilligheten bidrar til mer kunnskap og mer fellesskap.

Da Venstre satt i byråd la vi fram handlingsplanen Stolte Oslo som hadde som mål å gjøre Oslo til den beste byen for kjønn- og seksualitetsmangfold. Som et ledd i å følge opp denne planen vil Venstre styrke arbeidet på LHBT-området. Organisasjonene som arbeider for seksuelle minoriteters interesser og rettigheter i Oslo, når ut til over halvparten av byens befolkning hvert eneste år. De bidrar til økt kunnskap, økt toleranse og et bredt engasjement for Oslo som en by for alle. Dette er et viktig bidrag til Oslo som en liberal og åpen hovedstad i en stadig mer autoritær og intolerant verden.

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
315	Fri Oslo og Viken - Skeiv Kunnskap	1 000
315	Fri Oslo og Viken - drift	350
315	Skeiv Ungdom	70
315	HIV Norge	500
315	Skeiv Verden - Kompasset	65
315	Skeiv Verden - drift	350
315	Skeiv Kompetanse	200
315	FRI m/flere - regnbuevennene	501
315	Sex og samfunn	2 000

Den frie rettshjelpen har alltid vært viktig for Venstre. Både i Oslo og nasjonalt har vi vært pådrivere for økt støtte til rettshjelptiltakene. Mange innbyggere i Oslo har av ulike årsaker ikke kjennskap til egne rettigheter, og mange sliter med å betale for juridisk bistand. Hjelpetiltak som Jussbuss hjelper personer fra spesielt utsatte grupper med å opplyse og bistå i juridiske spørsmål. I tillegg kommer tiltaket Gatas økonom, som hjelper personer med lav økonomisk kompetanse til å få mer kontroll over eget liv og egen økonomi. Dette er tiltak som koster lite å støtte, og som når ut til veldig mange.

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
315	Rettssenteret	1 000
315	JussBuss	500
315	JURK	380
315	Gatejuristen m.fl.	1 130

Omtrent halvparten av den norske befolkningen rammes av en psykisk lidelse i løpet av livet. Angst og depresjon er blant våre største folkehelseproblemer, og også de det er enklest å forebygge. Venstre vil sikre rask og bedre psykisk helsehjelp, utvide lavterskeltilbudet og styrke ettervernet.

Mange frivillige organisasjoner jobber godt med psykisk helse, og bidrar med et tilbud som er annerledes enn kommunen sitt og som kan være bedre tilpasset den enkelte. Derfor er det viktig å støtte opp om deres arbeid, og særlig etter to år preget av nedstengning og innskrenkende koronatiltak.

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
315	Fontenehuset Oslo	1 800
315	Fontenehuset Sør	2 500
315	Fontenehuset Øst	1 800
315	Mental Helse	700
315	Mental Helse Ungdom	1 200

Venstre ønsker å støtte opp om arbeidet til noen av de frivillige aktørene i byen som bidrar med spesielt gode tilbud for byens innbyggere. De frivillige organisasjonene i Oslo bidrar med tilbud som supplerer kommunens eget tilbud, men som også bidrar med en annen tilnærming og et mer differensiert tilbud. I budsjettet for 2022 foreslår Venstre mer penger til organisasjoner som jobber med rus, nylig løslatte fra fengsel og tilbud til barn- og unge. Tilskuddet til HomeStart via Norske Kvinners sanitetsforening skal bidra til at nesten alle bydelene dekkes av et slikt familiestartprogram.

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
315	Frelsesarmeen Jobben	2 350
315	Frelsesarmeen Fyrlyset	2 300
315	Røde kors - Barnas røde kors	320
315	Røde kors - Nettverk etter soning	1 500
315	Hope for Justice (Nettverk traffickingofre)	570
315	Skamløst nettverk	350

315	Evangeliesenteret - Kontaktsenteret	800
315	KFUK-KFUM - Forandringshuset (sentrum)	450
315	Norske Kvinners sanitetsforening - HomeStart	2 000
315	Sub Church - kafé	500
315	Foreningen tryggere ruspolitikk - tilbud om anonym brukertesting av rusmidler	100
315	BUA	2 500

Osloskolen

Venstres gjør to hovedgrep på skole i dette budsjettet: en styrking på drift med totalt 200 millioner mer til grunnfinansieringen av skolen på alle trinn og en styrking på investeringsbudsjettet for å sikre raskere fremdrift i viktige skoleprosjekter - både nye skoler, kapasitetsbevarende tiltak og rehabilitering av skolebygg med vedlikeholdsbehov.

Driftsbudsjettet

Skolene på barnetrinnet styrkes med 110 millioner i 2022 sammenlignet med byrådets forslag. Mange skoler i byen melder om stramme budsjetter som vanskeliggjør å gi elevene den opplæringen de har krav på, og mange skoler har store utfordringer med å finansiere nødvendige oppgraderinger i læremiddeparken. Ikke minst mener Venstre en styrking av skolenes grunnfinansiering er nødvendig etter nesten to år med pandemi, mye hjemmeskole og usikkerhet i hverdagen. Bedre økonomi gir skolene ro til å jobbe og mulighet til å fokusere på det aller viktigste i barneskolen – grunnleggende ferdigheter.

Skolene på ungdomstrinnet styrkes med 65 millioner i 2022 i Venstres opplegg. Særlig på ungdomstrinnet er elever og lærere enige om at det trengs et økonomisk løft etter pandemien. For at elevene i ungdomsskolen skal få forutsetningene de trenger for å kunne starte i videregående opplæring, er det viktig at skolene har ressurser til å følge opp hver enkelt og dekke kunnskapshull som elevene er særlig sårbare for i kjølvannet av perioder med stengte skoler. I tillegg foreslår Venstre å bruke 25 millioner på å opprette en ordning med et 11. skoleår for elever som ikke opplever at de er klare til å starte i videregående. Dette vil bidra til å redusere risikoen for frafall.

Videregående skole styrkes med 25 millioner utover byrådets forslag. Flere videregående skoler i Oslo har behov for mer penger for å unngå oppsigelser, anskaffe utstyr og iverksette tiltak som reduserer frafall. Frafallsstatistikken har i mange år gått riktig vei i Oslo, og vi kan ikke risikere at pandemimånedene snur denne utviklingen. Særlig elever i videregående har mistet viktig sosial kontakt. Mens de fleste elever i barne- og ungdomsskolen bor i området der skolen ligger, kommer elevene i videregående fra hele byen. Det er derfor viktig at skolene tilføres økte midler, slik at de har ressurser til å jobbe med skolemiljøet sitt. I tillegg foreslår Venstre midler til et nytt innsatssteam som skal bistå skolene dersom det oppstår episoder med vold eller rus i elevmassen. Dette vil være særlig viktig i videregående. Venstre er også opptatt av å sikre at tilbudet på musikk, dans og drama ved Foss videregående skole ikke svekkes, og har derfor et eget verbalforslag om dette.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
210	Grunnskolen	Økt grunnfinansiering, barneskolen	110 000
210	Grunnskolen	Økt grunnfinansiering, ungdomsskolen	65 000
230	Videregående skole	Økt grunnfinansiering, videregående	25 000
200	Utdanningsetaten	Gjeninnføring av talentsatsing	6 000
200	Utdanningsetaten	Søkbar pott, gratis skolemat	15 000
200	Utdanningsetaten	Styrke etatens tilbud for å bistå skolene	11 300
230	Videregående skole	Innføring 11.skoleår	25 000
231	Fagopplæring	Kommunalt lærlingtilskudd	8 800
210	Sommerskolen	Flere plasser og økt kvalitet	12 000
200	Utdanningsetaten	Tilskudd til Redningsselskapet, svømmeopplæring	150
314	Helseetaten	Gratis skolemat til elever vgs.	-20 000
314	Helseetaten	Utvidet kunnskapsgrunnlag skolemat	-4 000

Venstre har også satt av midler til flere satsinger i skolen. Under det rødgrønne byrådet har blant annet talentsatsingene i Osloskolen blitt fjernet. Venstre mener det er en selvfølge at elever som ønsker seg ekstra utfordringer eller som vil fordype seg i enkeltfag, skal få muligheten til det. Da må også Osloskolen legge til rette for at det finnes tilbud til disse elevene. Venstre foreslår 6 millioner kroner til gjeninnføring av talentprogrammer for elever.

Når det gjelder skolemat, foreslår Venstre å omdisponere penger fra en generell ordning til videregående skole, til en ordning med en skolematpott som alle skoler har anledning til å søke på. Ulike skoler har ulike behov, og dette er en mer treffsikker løsning der de skolene som mener et gratis skolemåltid er et godt tiltak for deres elever kan få penger til å innføre skolemat. Venstre foreslår 15 millioner til potten.

Sommerskolen blir et stadig mer populært tilbud i Oslo, og ventelistene er lange. Venstre foreslår å øke budsjettet til Sommerskolen med 12 millioner, slik at det kan etableres flere plasser og for å heve kvaliteten på tilbudet.

I mange år har den borgerlige regjeringen økt lærlingtilskuddet. Denne store satsingen fra statens side har vært begrunnelsen for at Oslo gradvis har trappet ned det kommunale lærlingtilskuddet. I 2022 er det imidlertid foreslått å videreføre lærlingtilskuddet på samme nominelle nivå i 2022 som høsten 2021. Oslos andel av reduksjonen i rammetilskuddet, anslått til 8,8 millioner, er foreslått ikke kompensert av byrådet. Venstre foreslår at kommunen legger inn disse midlene som et kommunalt lærlingtilskudd for å sikre at det ikke blir mindre attraktivt å ta imot lærlinger.

Investeringsbudsjettet

Kap.	Etatsnavn	Forslag	2022	2023
063	Oslobygg KF	Forsering av skoleprosjekter	500 000	500 000
063	Oslobygg KF	Universell utforming av skolebygg	20 000	
063	Oslobygg KF	Ferdigstille skolegård, Bøler skole	1 450	
063	Oslobygg KF	Oppgradering uteareal, Høyehall	11 000	

Venstre foreslår totalt 1 milliard kroner mer til skolebygg de neste to årene enn byrådet gjør, for å forsere viktige prosjekter som det haster å komme i gang med for å sikre nok kapasitet og et godt fysisk arbeidsmiljø for elever og lærere. Særlig skolene Hoff og Økern må fremskyndes for å sikre forutsigbarhet og begrense behovet for at skoler overfylles eller at elever får klasserom i brakker over tid. Også Bjørvika skole er det behov for å realisere raskere enn det legges opp til. Når det gjelder rehabilitering bør flere skoler vurderes enn det skolebehovsplanen legger opp til, og planlagte rehabiliteringsprosjekter bør gjennomføres langt raskere. Venstre vil komme tilbake til konkrete prosjekter i forbindelse med behandlingen av skolebehovsplan 2022-2031, som antagelig behandles først etter nyttår.

Verbalforslag:

- Fritt skolevalg opprettholdes som inntaksordning i Oslo kommune.
- Byrådet bes opprette et innsatsteam mot rus og vold i skolen bestående av en gruppe fagpersoner innenfor psykisk helse, rådgivning, miljøarbeidere og andre som kan bistå skoler med spesielle utfordringer.

- Bystyret ber byrådet legge frem en plan for hvordan alle skoler skal bli universelt utformet innen 2025.
- Bystyret ber byrådet utvide ordningen med fleksitid på videregående skoler, med forskjøvet skoledag, "timeskonto", eller et opplegg lignende det Humanistskolen har.
- Bystyret ber byrådet legge frem sak om å sentralisere skolehelsetjenesten for videregående skole.
- Bystyret ber byrådet påse at opplæringstilbudet til elevene på Musikk-, dans og drama ved Foss videregående skole ikke svekkes.

Byutvikling

Den viktigste oppgaven i byutviklingspolitikken er å sørge for kvalitet og gode boområder i en raskt voksende by, samtidig som vi kutter utslipp og tar vare på naturen. Venstre ønsker en moderne og miljøvennlig politikk som kombinerer utvikling av nye områder med vern av de kvalitetene som finnes i byen i dag. Alle utbygginger må derfor vurderes ut fra om de styrker byens kvaliteter innen arkitektur, miljø og byutvikling.

Oslo har over tid bygget for få nye boliger, sammenlignet med befolkningsveksten. Det har bidratt til en klart høyere boligprisvekst enn i andre norske storbyer. Det gjør det vanskeligere for folk i etableringsfasen å komme inn i boligmarkedet og bidrar til økende sosial ulikhet. Mangel på rimelige boliger som egner seg for barnefamilier er også en viktig årsak til at mange flytter ut av Oslo til omkringliggende kommuner. Det gir et større transportbehov, med økt trafikk, lokal forurensing og klimagassutslipp som resultat. Å få bygget flere gode boliger er derfor en av de viktigste oppgavene innen byutviklingspolitikken.

Årsaken til at det bygges for lite er blant annet at det tar for lang tid å få behandlet reguleringsforslag og byggesaker i Oslo kommune. Oslo bruker vesentlig lenger tid enn nabokommuner som Bærum og Lillestrøm, og lenger tid enn andre storbyer som Stavanger og Trondheim. I tillegg oppfattes prosessene i Oslo som lite forutsigbare for utbyggere, og med liten reell påvirkningsmulighet for befolkningen. Venstre mener saksbehandling i Plan- og bygningsetaten må bli mer effektiv. Saksbehandlingen skal være selvfinansierende gjennom gebyrer. Dette er derfor et organisatorisk spørsmål, mer enn et budsjettspørsmål. Venstre mener tidligere politisk involvering kan gi raskere avklaringer av uenigheter, og bidra til at Plan- og bygningsetaten ikke bruker unødig ressurser på alternativer som ikke er ønsket. Det er også viktig at Plan- og bygningsetaten blir mer effektiv i utarbeidelsen av områdereguleringer og andre planer utarbeidet av kommunen selv.

Plan- og bygningsetaten har de senere årene fått betydelige overføringer fra byrådet. Gjennom små og store påplussinger siden 2016 har etaten i dag en ramme som er om lag 74 millioner kroner større enn under det borgerlige byrådet, hvorav 25 millioner kommer av økte gebyrinntekter. Bare til etatens kjerneoppgaver har de fått i underkant av 20 millioner kroner i årlige økte rammer. Venstre mener det er rom for en liten reduksjon i etatens rammer.

Venstre foreslår også at Oslo kommune bidrar med 5 millioner kroner over to år til innvendig rehabilitering og istandsetting av det nye studenthuset i sentrum. Velferdstinget har i samarbeid med Samskipnaden kjøpt St. Olavs gate 23, og inviterer til et spleiselag for å sette bygget i stand til å kunne brukes for studentene i byen. Tøyen fortjener at Hagegata 30 settes i stand og blir gode boliger i stedet for å forfalle i påvente av byrådets plan for pilotprosjekt for tredje boligsektor, og foreslås solgt. Avsetningen til tredje boligsektor reduseres tilsvarende.

Videre styrker Venstre kommunens arbeid med gateopprustning, torg og møteplasser. Venstre mener at et av de viktigste tiltakene vi kan gjøre for å legge til rette for økt byliv er gateopprustninger og opprustninger av torg og møteplasser i byen. På denne måten kan vi forsere arbeidet med å etablere nye gågater, sykkelprioriterte gater og miljøgater i sentrum.

Kulturminner

Det forsvinner altfor mange kulturminner og verneverdige bygg i Oslo hvert år. Byantikvaren spiller en sentral rolle i å dokumentere kulturminneverdier og bistå ved utbygginger av områder der det finnes viktige kulturminner å ta vare på. Et av tiltakene Byantikvaren har er tilskuddsordningen for verneverdige bygg i privat eie. Gjennom denne potten har Oslo lyktes i å ta vare på mange kulturminner i bybilde, særlig i murgårdsbebyggelsen i Indre by. Denne ordningen har ikke vært

styrket på mange år og en prisjustering av potten, slik Venstre foreslår, er derfor på sin plass. Venstre foreslår også et tilskudd til organisasjonene Murbyen Oslo som jobber for å skape kunnskap og bevissthet om murgårdsbebyggelsen i Oslo sentrum.

Venstre foreslår også å selge Kirkeristen. Bygget er fredet og har et stort rehabiliteringsbehov, men med sin historie og beliggenhet bør det være et attraktivt bygg. Oslo kommune har forsømt bygget over mange år, og eigner seg ikke for kommunale formål. Venstre mener derfor at bygget bør kunne selges til en privat aktør som er villig til å bruke penger på å sette det i stand. Det samme gjelder for Villa Sorgenfri, der Venstre foreslår en løsning med hjemfallsrett til kommunen hvis bygget ikke settes i stand etter salg.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
315	Velferdsetaten (tilskudd)	Velferdstinget Oslo og Akershus - Studenthuset	5 000
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten	Tredje boligsektor	-10 700
500	Kulturtilskudd	Murbyen Oslo	1 500
500	Kulturtilskudd	Oslo arkitekturtriennale	1 100
520	Byantikvaren	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	1 500
609	Plan- og bygningsetaten	Bykuben	-4 000
609	Plan- og bygningsetaten	Uspesifisert rammeendring	-6 000

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
315	Leieboerforeningen - Lokallag for kommunale leieboere	500
315	Leieboerforeningen - drift	100

Investeringsbudsjettet

Kap.	Etatsnavn	Forslag	2022
425	Andre utbyg.prosjekt	Torg og møteplasser	15 000
490	Bilfritt byliv	Flyttes til gateopprustning, torg og møtepl.	-20 000
502	Kulturetaten	Selge Kirkeristen	-200 000
542	Bymiljøetaten	Gateopprustning	20 000
542	Bymiljøetaten	Enga husmannsplass rehabilitering	5 000
063	Oslobygg Oslo KF	Selge Hagegata 30	-100 000

Verbalforslag:

- Byrådet bes sikre at Oslo kommune bidrar med 10 mill. kroner, eventuelt over to år, til et spleiselag for å sette i stand et nytt studenthus i regi av Velferdstinget Oslo og Akershus og SiO.

- Bystyret ber byrådet sikre at det legges varmekabler i bakken i forbindelse med alle nye sykkel- og gateopprustningsprosjekter som er avhengig av graving.
- Bystyret ber byrådet innføre en park(a)grense som sikrer at parker og friområder ikke bygges ned.
- Byrådet bes avklare kommunal bruk og legge Villa Sorgenfri ut for salg dersom det ikke foreligger kommunale behov. Salget gjennomføres med klausul om istandsetting og med hjemfallsrett dersom bygget ikke er satt i stand innen en avtalt frist.

Miljø og samferdsel

Venstre mener Oslo skal gå foran for å kutte utslipp og beskytte naturen og miljøet. For å lykkes med dette vil Venstre føre en moderne miljø- og samferdselspolitikk som både bidrar til at flest mulig har kollektivtrafikk, gange eller sykkel som førstevalg, og som også reduserer utslippene fra andre sektorer.

Kollektivtrafikk

Venstre vil være en garantist for at kollektivtrafikken i Oslo skal være rimelig, ha hyppige avganger og nå ut til flest mulig. Det handler om at du skal komme deg dit du skal på en god og miljøvennlig måte. Derfor er en av våre hovedsatsinger i dette alternative budsjettet å sette av nok penger til at det er mulig for Ruter å redusere månedskortprisen til 700 kroner i 2022, og helt ned til 590 kroner i 2023. En reduksjon i månedskortprisen har ikke vært gjort siden Venstre fikk gjennomslag for det sist i 2007. Også den gang ble det sagt at prisen på kollektivtrafikk ikke var avgjørende for å få flere til å reise miljøvennlig, men sannheten er at langt flere valgte å reise kollektivt etter at prisen ble satt ned. 795 kroner oppleves som mye for mange, og en redusert månedskortpris vil derfor også bidra til å øke mobiliteten for mange i Oslo.

Dette er et kostbart grep å ta, særlig i en tid der Ruter sliter økonomisk og er avhengig av ekstra bevilgninger for å kompensere for bortfall av billettinntekter som følge av pandemien. Venstre ser på det som en selvfølge at Ruter skal kompenseres fullt ut, og derfor foreslår vi som vårt hovedgrep å redde Ruter med 189 millioner til å opprettholde rutetilbudet i 2022, utover byrådets forslag. Men for Venstre går et godt og hyppig tilbud og lave billettpriser hånd i hånd. Dersom kollektivtrafikken skal bli et naturlig førstevalg for enda flere, og innbyggerne skal ha insentiver til å la bilen stå og reise miljøvennlig, må vi både gjøre tilbudet bedre og billettene billigere.

Reisemønstrene våre har endret seg i løpet av pandemien. Ikke bare reiser mange kollektivt sjeldnere av smittevernhensyn, men mange har også en mindre forutsigbar hverdag og tidvis hjemmekontor. Derfor kan terskelen for å kjøpe et månedskort være høyere enn normalt. Derfor er ikke Venstre låst på at hele beløpet som settes av til reduksjon i billettprisene skal gå til å kutte pris på månedskortet. Vi foreslår at Ruter skal utvikle et mer fleksibelt billettsystem, mer tilpasset dagens reisemønstre, etter modell fra London. Billettsystemet skal omregne billettene du kjøper over en periode til den rimeligste billetttypen.

TT-ordningen (tilrettelagt transport) er et transporttilbud for personer som av ulike årsaker ikke kan reise med alle transportmidler som majoritetsbefolkningen har tilgjengelig. I dag betaler de som benytter seg av ordningen en høyere sum per reise enn det de som har mulighet til å reise kollektivt gjør. Venstre foreslår å rette opp denne skjevheten.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	2022	2023
711	Kjøp av kollektivtjenester	Unngå reduksjon i kollektivtilbudet, Oslos andel	189 000	
711	Kjøp av kollektivtjenester	Reduserte billettpriser	156 000	321 000
711	Kjøp av kollektivtjenester	Redusere pris for TT-reiser til samme nivå som enkeltbillett	15 700	15 700

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet sørge for en videreutvikling av Ruter-appen for å tilby mer fleksible billetter, slik at det ved kjøp av flere billetter over en periode blir regnet om til den billigste billettypen.
- Bystyret ber byrådet gå i dialog med Viken fylkeskommune for å tilby et mer attraktivt og fleksibelt billettsystem med bedre og billigere billetter, særlig for de som reiser mest.
- Bystyret ber byrådet legge fram forslag om at de Rosa bussene går over på elektrisitet i 2023.
- Bystyret ber byrådet legge frem reguleringsplan for trikk til Tonsenhagen innen første halvår 2022.

Takster

- Tilrettelagt transport: Egenandel for TT-reiser i Oslo Egenandel for TT-reiser innenfor Oslos grenser settes til kr 38 for voksne og kr 19 for barn under 18 år. Prisene følger for øvrig prisene for enkeltbilletter i Ruter.

Klima og miljø

Venstre mener flere av tiltakene byrådet foreslår for å få ned klimagassutslippene må styrkes og at det trengs flere virkemidler. Skal vi lykkes med å kutte utslipp og utvikle byen i en enda mer klimavennlig retning, må vi øke takten og gjøre flere grep. Transport er den største kilden til utslipp i Oslo. I en årrekke har Venstre derfor både satset på alternativer til bilbruk og insentiver for å omstille bilparken til fornybar. Et av de største gjennomslagene Venstre fikk i forrige periode var ordningen for utbygging av ladeinfrastruktur i sameier og borettslag, som har blitt en kjempesuksess. En tilsvarende støtteordning for utskifting av oljefyr, kom også etter privat forslag fra Venstre. Dette er gode eksempler på at kommunen spiller rollen som tilrettelegger, slik at befolkning enkelt og rimelig kan ta miljøvennlige valg. I dette budsjettet foreslår vi å utvide rammene for hva slags type tiltak det kan gis støtte til over klima- og energifondet. Særlig når det gjelder tilskudd til omstilling til nullutslipp i byggebransjen, er potensialet stort. Vi foreslår også en dobling av antall ladeplasser for elbil som skal etableres i 2022, for å fortsette Oslos elbilsatsing.

Det største punktutslippet i Oslo er forbrenningsanlegget på Klemetsrud. Karbonfangst (CCS) ved Klemetsrudanlegget er en forutsetning for at Oslo skal nå sine klimamål og bli verdens første nullutslippsby i 2030. Den blågrønne regjeringen ga tilsagn om 3 milliarder kroner i tilskudd til etablering av CCS-anlegget, men det gjenstår 3,8 milliarder for å fullfinansiere prosjektet. I september fikk Venstre sammen med et bredt flertall i bystyret gjennomslag for at byrådet skal legge frem en plan for finansiering av anlegget. I dette budsjettet understreker vi behovet for at denne planen legges frem raskt.

Bymiljøetaten har vært tydelige på at de med et lite ekstratilskudd som gjør at de kan stille strengere miljøkrav i sine park- og veiprosjekter, vil kunne kutte klimagassutslipp. Dette er et godt eksempel på et enkelt og rimelig tiltak som kan gi klimaeffekt, og som Venstre støtter.

Venstre foreslår en økning i parkeringsavgiftene på 20 kroner per time på fremmedparkering på beboerparkeringsplasser. Mange steder i byen opplever beboere stor frustrasjon over mangel på beboerparkeringsplasser, og i flere bydeler i indre by selges det også flere beboerparkeringsbeviser enn det er plasser tilgjengelig til. En økning i parkeringsavgiftene på disse plassene for de som ikke har beboerparkeringsbevis, vil være med på å redusere presset på beboerparkeringsplassene, samtidig som vi gjør det mindre attraktivt å kjøre fossil i byen. Dette betyr en økt inntekt for kommunen på 50 millioner kroner. Elbiler er skjermet fra prisøkningen.

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet umiddelbart gå i dialog med regjeringen om et spleiselag mellom Oslo og staten for å fullfinansiere CCS-prosjektet på Klemetsrud, og komme tilbake med et forslag til fullfinansiering av prosjektet revidert budsjett for 2022.
- Bystyret ber byrådet utvide rammene for hvilke klimatiltak det kan gis støtte til over klimafondet.
- Byrådet bes legge fram en sak om hvordan det kan stilles relevante klima- og miljøkrav ved vedlikehold og drift av kommunens bygningsmasse, inkludert krav til gjenbruk og ombruk av materialer.
- Bystyret ber byrådet opprette en støtteordning for etterisolering av lite energieffektive bygninger i Oslo, etter modell fra støtteordningen til ladeinfrastruktur.
- Bystyret ber byrådet innføre differensiert havneavgift i Oslo Havn basert på klimagassutslipp

Byrådet foreslår å avsette 35,5 millioner kroner til nye ladestasjoner for elbiler neste år. Et ladepunkt har en investeringskostnad på om lag 60 000,- og på den bakgrunn mener Venstre at det bør kunne etableres langt flere ladepunkter i 2022 enn byrådet legger opp til i sine måltall. Byrådets forslag til måltall innebærer blant annet at det skal etableres færre hurtigladepunkt i 2022 enn det som var målet for 2021, og er uendret for ordinære ladepunkt og ladepunkt for drosjer. Venstre har større ambisjoner for tilrettelegging for elbiler, og foreslår derfor å øke måltallene for etableringen av elbil-ladepunkter.

Oppdaterte måltall:

- Måltallet for antall nye ordinære kommunale ladepunkt økes til 300
- Måltallet for antall nye hurtiglade med kommunal involvering/finansiering økes til 12
- Måltallet for nye ladepunkter tilrettelagt for drosje økes til 12
- Måltallet for antall nye ladepunkt tilrettelagt for nyttetransport med kommunal involvering økes til 20
- Måltallet for antall dedikerte parkeringsplasser for utslippsfrie vare- og nyttebiler økes til 50.

Natur

Naturen er en forutsetning for at vi mennesker skal kunne leve på jorda. Intakte økosystemer gir oss helt livsnødvendige tjenester, som rent vann, frisk luft og levelige temperaturer. Ikke minst er naturen viktig for vår livskvalitet og helse. Natur er også avgjørende for at vi skal kunne løse klimakrisen og begrense skadene klimaendringene allerede fører med seg. I en tettbygd by som Oslo er naturen under sterkt press, og vi trenger mer natur, ikke mindre. Vi vil gjennomføre løsninger og tiltak som tjener både natur og klima. Det viktigste vi må gjøre er å la naturen være i fred og gi den mer plass. Venstre vil styrke beskyttelsen av natur i kommunen og foreslår en nullvisjon for tap av natur. Vi foreslår også at Oslo innfører en park(a)grense etter modell fra Markagrensen, som gir naturen et sterkere vern.

Oslos natur og parkområder har også et stort uforløst potensial når det gjelder skjøtsel. Venstre foreslår at det settes av 10 millioner på Bymiljøetatens budsjett og fordeles 5 millioner til bydelene i skjøtelsespotter for at de skal kunne drive mer aktiv skjøtsel av byens parker og grøntområder. En del parkområder i byen trenger også rehabilitering etter en pandemi som har ført til økt bruk av turområder og større slitasje enn normalt, og disse midlene kan også benyttes til denne typen formål.

Oslofjorden er i en alvorlig krise. Forurensing, forsurening og mildere klima har bidratt til å svekke livsvilkårene for fisk og andre arter som lever i fjorden. Dersom det ikke umiddelbart gjennomføres et krafttak for å bedre miljøtilstanden i fjorden er det fare for at svært mye av livet i fjorden blir borte. Den blågrønne regjeringen la våren 2021 frem en helhetlig plan for å redde Oslofjorden. Flere av oppfølgingspunktene i planen skal gjennomføres av kommunene, eller av stat og kommune i samarbeid. Tidligere i denne perioden har Venstre fått gjennomslag for at hummeren skal fredes i indre Oslofjord. Venstre har også foreslått et lokalt forbud mot tømning av septik. Venstre mener at det er et stort behov for at kommunen styrker arbeidet for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Derfor foreslår vi å etablere et eget innsatsteam for Oslofjord, under Bymiljøetaten, som skal koordinere og videreutvikle kommunens arbeid med Oslofjorden. Enheten skal sørge for at Oslo så effektivt som mulig utfører tiltakene som er omtalt i den helhetlige planen for Oslofjorden, de skal koordinere med relevante etater og virksomheter, samarbeide med andre kommuner og fylker og de skal identifisere ytterligere lokale tiltak som kan styrke miljøtilstanden.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
542	Bymiljøetaten	Oppfølging av handlingsplan for Oslofjorden	3 000
542	Bymiljøetaten	Miljøkrav i vei- og parkkontrakter	10 700
542	Bymiljøetaten	Natur- og skjøtsel av Oslos grøntområder	10 000
542	Bymiljøetaten	Økte parkeringsgebyr	-42 000

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet legge frem en plan for områdes som i dag ligger brakk, eller er båndlagt på annet vis, som kan restaureres eller tilbakeføres til natur og grøntområder.
- Bystyret ber byrådet utvide åpningstidene på gjenbruksstasjonene.
- Det innføres krav om kildesortering for alt næringsliv i Oslo.

Næring og eierskap

Næringspolitikken i Oslo skal legge til rette for gode og sikre arbeidsplasser, og at du enkelt skal kunne skape en arbeidsplass for deg selv og andre. Dette kan vi gjøre ved å la de små bedriftene og oppstartsmiljøene dra nytte av at Oslo er Norges største kunnskapsby. Dette gjøres best ved å bygge nødvendig infrastruktur og attraktivitet som tiltrekker seg de mest kreative hodene, de beste forretningsutviklerne og de største investeringsmiljøene. Næringspolitikken i Oslo skal være moderne og næringsnøytral, og legge til rette for et seriøst og lønnsomt næringsliv.

Å legge til rette for næringslivet er å legge til rette for arbeidsplasser, og arbeidsplasser er noe av det viktigste for å motvirke utenforskap og sikre deltakelse i samfunnet og inntekter. For Venstre er det viktig å satse på gründervirksomheter, små og mellomstore bedrifter. Disse bedriftene utgjør en stor andel av næringslivet i Norge, og det er gjennom innovasjon og nyskapende bedrifter at vi kan skape gode og trygge arbeidsplasser i framtiden. Norge står overfor en stor omstilling i næringslivet i forbindelse med det grønne skifte.

Venstre har alltid jobbet for å gjøre Oslo sentrum mer tilgjengelig og mer attraktivt. I vårt alternative budsjett foreslår vi en omlegging av det rødgrønne byrådets prosjekt Bilfritt byliv til en tiltakspakke for økt byliv. Venstre har ikke tro på at en kommunal prosjektorganisasjon er det som skal til for å skape byliv i Oslo, og foreslår derfor heller å bruke pengene på en støtteordning for private som ønsker å gjennomføre tiltak som kan bidra til økt byliv.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
455	Næringsutvikling	Ungt Entreprenørskap	830
459	Næringsetaten	Redusert pris for studenter på Saluttkurs	500
490	Bilfritt byliv	Omdisponeres til støtteordning for økt byliv	-30 000
542	Bymiljøetaten	Støtteordning økt byliv (søkbart pott)	30 000

Trygghet

Oslo skal være en trygg by for alle som bor her, som vokser opp her og for de som besøker byen. For Venstre er trygghet et sammensatt tema, og trygghet i byen er en forutsetning for at Osloborgere skal oppleve reell frihet til å leve sine liv slik de selv ønsker. Det handler blant annet om kriminalitetsforebyggende arbeid, god belysning og patruljerende personer i bybildet og trafiksikkerhet.

Venstre fikk i sin tid gjennomslag for ordningen med Oslovakter. Oslovaktene har gjennom flere år bidratt i kommunens trygghetsskapende arbeid gjennom synlighet i byen, spesielt på nattetid. Dessverre har dagens byråd valgt å avslutte ordningen slik den var tiltenkt. Venstre foreslår i dette budsjettet å gjenopprette Oslovaktordningen. Det innebærer en betydelig styrking av kommunens trygghetsskapende bidrag.

Venstre styrker SaLTo-samarbeidet i 2020, med 10 millioner kroner. Både politiet og SaLTo peker på tillit mellom politi og barn og unge som et avgjørende kriterium for å lykkes med både det forebyggende arbeidet og for å hjelpe ungdom ut av kriminelle miljøer. For å bygge den tilliten trengs kontinuitet og tilstedeværelse fra politiet der ungdom oppholder seg, og et styrket samarbeid mellom SaLTo og kommunen og politiet.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
362	Kriminalitetsforebyggende arbeid	SALTO-samarbeidet	10 000

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet gå i dialog med staten med sikte på å styrke politiets forebyggende tilstedeværelse på Mortensrud.
- Bystyret ber byrådet reversere omorganiseringen som slo sammen Oslovaktordningen med de generelle bybetjentene, og påse at Oslovaktene driver trygghetsskapende arbeid.

Kultur og idrett

Kultur og idrett er viktig i mange innbyggers liv, og en viktig arena for fellesskap, samhold og gode opplevelser. I samfunnsperspektiv fremmer idretten bedre folkehelse og integrering. Venstre ønsker å styrke disse fellesskapene gjennom vårt forslag til alternativt budsjett.

Som nevnt i bydelskapittelet, innfører Venstre også et fritidskort for barn og unge i Søndre Nordstrand og opprettholder dette tilbudet i bydel Grorud. Særlig for barn og unge er tilgang på kultur- og idrettsopplevelser viktig, og Venstre vil senke terskelen for å kunne delta i fellesskapet.

Deichman og Munchmuseet

Etter at Venstre la fram bibliotekmeldingen Borgernes bibliotek i 2014 har det vært en svært positiv utvikling i bibliotekene i Oslo. Byen har fått mer åpne bibliotek, der man med bibliotek kort kan være lenger på biblioteket enn før. Oslo fikk sin første Biblo på Tøyen, som gir et unikt og godt tilbud til barn. Det nye hovedbiblioteket i Bjørvika åpnet i 2020.

Venstre ønsker å følge opp denne utviklingen og foreslår derfor at det etableres flere nye Biblo-tilbud i byen, på Tveita og Furuset.

Et av Venstres største gjennomslag i byrådsperioden 2011-2015 var bygging av et nytt Munch-museum i Bjørvika. Museet åpnet i oktober, men allerede neste år står museet i en krevende økonomisk situasjon som gjør at det lir nødvendig å innskrenke åpningstidene med en time hver dag. Venstre ønsker at museet skal være mest mulig åpent og tilgjengelig for byens befolkning og kunstinteresserte turister og setter derfor av penger til å sørge for at dagens åpningstider ikke reduseres.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
504	Munchmuseet	Ikke redusere åpningstidene	3 300
505	Deichman	Etablering av Biblo Tveita og Furuset	3 500

Idrett

Organisert og uorganisert idrett er en viktig del av mange innbyggers liv. Den skaper fellesskap, samhold og gode opplevelser. I samfunnsperspektiv fremmer idretten bedre folkehelse og integrering.

Byrådets budsjett er i utgangspunktet et godt forslag til oppfølging av idrettsbehovsplanen som bystyret rullerer annethvert år. Likevel er det behov for noen ekstratilskudd til enkeltprosjekter som er viktige for lokalidretten og den egenorganiserte idretten. Venstre foreslår i dette budsjettet å støtte etablering av en pumptrack for sykkel på Skullerud – et sårt trengt tilbud for sykkelidretten. I tillegg foreslår vi etablering av en ny betongpark for rulleidrett på Huseby, et etterlengtet tiltak for barn og unge i bydel Vestre Aker.

Venstre er opptatt av at de kunstgressprosjektene som er finansiert i dette budsjettet faktisk skal startes opp i 2022. I tillegg til de planlagte kunstgressene, foreslår Venstre å finansiere et nytt banedekke på Skeidbanen. Skeid har i lang tid spilt på gress som ikke oppfyller kravene som settes til fotballbaner på det nivået Skeid spiller på. Med årets opprykk er det behov for å få på plass nytt dekke snarest mulig.

Venstre mener det trengs mer penger til ordningen med tilskudd til realisering av private idrettsanlegg. Tilskuddsordningen skal bidra til økt kapasitet og bredde i Oslos idrettstilbud, gjennom å stimulere bygging av private idrettsanlegg. Venstre ønsker å utvide ordningen blant annet for å sikre Leirskallen skiklubb og Holmenkollen tennisklubb tilskudd til deres prosjekter.

Kap.	Etatsnavn	Forslag	1000 kroner
545	Idrett	Tilskudd til realisering av private idrettsanlegg	35 000

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
315	BUA utstyrssentraler	2 350

Investeringsbudsjettet

Kap.	Etatsnavn	Forslag	2022
545	Idrett	Skullerud idrettspark, sykkelbane "pumptrack"	1 500
545	Idrett	Manglerud kunstgressbane varmesentral	6 000
545	Idrett	Skeidbanen nytt banedekke	6 000
545	Idrett	Betongpark for rulleidrett Huseby	3 000
545	Idrett	Gamlebyen sport og fritid - toaletter	250

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet om å etablere et prøveprosjekt med tilrettelegging for idrettsaktiviteter på nåværende parkeringsplass i Frognerparken. Det kan fortsatt stå noen HC-plasser igjen. Innspill til utforming av parken bør innhentes fra bydelen og relevante interessenter i forkant av etablering. Prøveprosjektet skal etableres andre kvartal 2022 og vare i 18 mnd. og skal vurderes løpende.
- Bystyret ber byrådet påse at alle nye kunstgressbaner som er omtalt i budsjettet igangsettes i 2022.
- Bystyret ber byrådet sikre at Holmenkollen tennisklubb kompenseres økonomisk for kostnadene ved utvikling av reguleringsplan.

Kulturtilskudd

Oslo har et rikt kulturliv. For Venstre er kultur et satsingsområde, fordi vi mener det er viktig at alle skal få ta del i og oppleve gleden ved kulturlivet.

Venstre prioriterer hvert år å styrke mangfoldet av små og store frie kulturaktører i byen og også i år foreslås kulturtilskuddene økt med til sammen 17,85 millioner kroner. I år har det vært særlig viktig for Venstre å prioritere å styrke kunst- og kulturaktørene for å bøte på de konsekvensene næringen har opplevd som følge av nedstengingen av kulturlivet. Nedenfor presenterer vi hvordan vi foreslår å

fordele disse midlene på organisasjoner som gjør et viktig arbeid for å utvikle ny kultur og ta vare på og videreutvikle noe av det vi allerede har.

Venstre vil alltid prioritere det frie feltet i kampen om tilskudd mot store offentlige institusjoner. Derfor er enkelttilskuddene i dette budsjettalternativet konsentrert rundt frie kunstnere og organisasjoner som fokuserer på frivillighet, innovasjon og nye talenter i ulike deler av kulturlivet.

Kap.	Tilskudd	1000 kroner
500	Oslo Kunsthall	100
500	Havferd AS/Salt Art&Music	1 000
500	Black Box Teater	1 000
500	Goksøy og Martin	500
500	Byjubileer 2024	250
500	Panta Rei danseater	100
500	Landsforeningen for norske malere	100
500	Soulsession	350
500	Tegneforbundet	100
500	Kunstnerforbundet	500
500	Tigerstadsteatret AS	1 000
500	Kristinsdottir/Willyson AS	130
500	Tekstlab	150
500	Ungorg	300
500	Den mangfoldige scenen	650
500	SPKRBOX	300
500	UngMed	220
500	Oslo Teatersenter (Rampelys)	150
500	New Orleans workshop Jazzclub	150
500	Samspill International Music Network	350
500	Ram galleri	300
500	Stiftelsen Skapia	150
500	Det Andre Teatret AS	500
500	Øyeteatret	400
500	Safemuse	420
500	TRAP (Transcultural arts production)	250
500	Stiftelsen Fortellerfestivalen	150
500	Oslo Middelalderfestival	250
500	St. Hallvard-guttene	100
500	Human Rights Human Wrongs AS	250
500	Coda Oslo International Dance festival	300
500	Unge Kunstneres Samfund	350
500	Norsk Billedhoggerforening	250

500	UngInfo	230
500	Oslo Dokumentarkino	50
500	Stiftelsen Kunstneres Hus	400
500	VoxLab	200
500	Stiftelsen By:Larm	300
500	Kirkenær ballettskole, tilskudd til kulturhusinvestering	3 000

Verbalforslag:

- Bystyret ber byrådet legge frem en sak om fremtidig drift, finansiering og organisering av Kirkenær ballettskole, i tråd med Kulturetatens anbefaling.